

Justitsministeriet
Att. Nanna Due Binø
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt pr. e-mail til databeskyttelse@jm.dk

Forsikring & Pensions bemærkninger til "Udkast til forslag til lov om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (Databeskyttelsesloven)"

Forsikring & Pension har den 7. juli 2017 modtaget udkast til forslag til databeskyttelsesloven i høring med frist senest den 22. august 2017. Forsikring & Pensions bemærkninger til lovudkastet fremgår nedenfor. Eftersom formålet med lovudkastet først og fremmest er at supplere reglerne i databeskyttelsesforordningen, jf. de almindelige bemærkninger til lovforslaget, har Forsikring & Pension også bemærkninger af overordnet karakter til forordningen og Betænkning nr. 1565/2017.

Overordnede kommentarer til lovudkastet:

Indhentelse og behandling af person- og andre kundeoplysninger udgør centralnervesystemet i forsikringsselskabernes bedømmelse af risici og forsikringsbegivenheder. Dette er kerneområder i det at drive forsikrings- og pensionsvirksomhed. Det er derfor afgørende for de danske forsikrings- og pensionselskaber, at reguleringen af selskabernes indhentning og anden behandling af personoplysninger er så enkel og klar som muligt.

Forsikring & Pension er på den baggrund bekymret over Justitsministeriets antagelse om, at der generelt efter databeskyttelsesforordningen er et vidt råderum for at opretholde og også indføre ny national regulering i forhold til behandlingen af artikel 6-oplysninger. Spørgsmålet om rammerne for supplerende national regulering er afgørende for forsikrings- og pensionsbranchen, der som bekendt helt tilbage fra 1998 ud over persondataloven også har været underlagt reglerne om videregivelse af kundeoplysninger i kapitel 9 i lov om finansiel virksomhed.

Det er derfor vigtigt for Forsikring & Pension at fremhæve, at forsikrings- og pensionsbranchen ikke er enig med ministeriet, når det i Betænkning 1565/2017, især pkt. 3.4.3.3, konkluderes, at bl.a. reglerne om videregivelse af kundeoplysninger i kapitel 9 i lov om finansiel virksomhed i deres helhed kan opretholdes. Forsikring & Pension er opmærksom på, at det flere steder i pkt. 3.4.3 i betænkningen fremhæves, at mulighederne for national regulering i forhold til private virksomheder er særlig klar i forhold til behandling efter artikel 6, stk. 1, litra c,

14.08.2017

Forsikringsorganisationernes
Fællessekretariat F.M.B.A.
Philip Heymans Allé 1
2900 Hellerup
Tlf.: 41 91 91 91
Fax: 41 91 91 92
fp@forsikringogpension.dk
www.forsikringogpension.dk

Danske Bank 31004001060104
IBAN DK30 30004001060104
SWIFT-BIC DABADKKK

Claus Tønnesen
Juridisk rådgiver
Dir. 41919047
ct@forsikringogpension.dk

Sagsnr. GES-2017-00224
DokID 343301

men dette billede sløres af, at det andre steder i teksten er uklart, om der alene refereres til behandling efter denne bestemmelse. Uklarheden forstærkes af den ikke ganske klare terminologi i brugen af bl.a. begreberne "præcisering af.." og "supplerende regulering".

Forsikringsorganisationernes
Fællessekretariat F.M.B.A.

Sagsnr. GES-2017-00224
DokID 343301

Det er Forsikring & Pensions opfattelse, at er der inden for artikel 6's område kun er hjemmel til nationalt at stille supplerende krav til behandlingen af personoplysninger i forhold til behandlinger, der sker efter artikel 6, stk. 1, litra c og litra e.

Baggrunden for denne opfattelse er især selve formuleringen af artikel 6, hvor det i stk. 2 og 3 i artiklen præciseres, at der i forhold til behandlinger, som sker efter litra c og e, kan indføres "mere specifikke bestemmelser", og at grundlaget for behandlingen skal fremgå af EU-retten eller af medlemsstaternes nationale ret.

Efter Forsikring & Pensions opfattelse lægger den klare formulering af artikel 6, stk. 2 og 3 op til en modsætningsslutning, således at der ikke i forhold til behandlinger efter de øvrige litra i artikel 6, stk. 1, kan opstilles supplerende nationale krav, som skal være opfyldt, for at oplysningerne kan behandles. Dette stemmer også med forordningens generelle formål om at skabe ensartet retstilstand på området i hele EU.

Forsikring & Pension er opmærksom på, at formuleringen af visse præambelbetragtninger, herunder slutningen af præambelbetragtning 10, skaber en vis uklarhed, der dog ikke kan rukke ved den klare retstilstand, som er kommet til udtryk i formuleringen af artikel 6, stk. 2 og 3.

Forsikring & Pension skal anmode Justitsministeriet om at klargøre sin opfattelse på dette vigtige punkt. Er ministeriet ikke enig i Forsikring & Pensions ovennævnte opfattelse, anmoder Forsikring & Pension om, at spørgsmålet snarest muligt forelægges for Europa-Kommissionen.

Forsikring & Pension har følgende konkrete bemærkninger til lovudkastet:

1. Hjemmelen for behandling af følsomme oplysninger (lovudkastets § 7/Forordningens artikel 9, stk.2, litra f)

Det fremgår af lovudkastets § 7, stk. 1, at forbuddet i forordningens artikel 9, stk. 1 mod at behandle de i bestemmelsen opregnede personoplysninger, herunder helbredsoplysninger, bl.a. ikke gælder, når betingelserne i artikel 9, stk. 2, litra f er opfyldt, dvs. når "Behandling er nødvendig for, at retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares, eller når...". Formuleringen af litra f svarer til bestemmelsen i Persondatalovens § 7, stk. 2, nr. 4.

Forsikring & Pension anser denne hjemmel og dens anvendelsesområde for helt central i forhold til selskabernes muligheder for på sikkert grundlag at behandle artikel 9-oplysninger på personforsikrings- og pensionsområdet. Det grundlæggende formål med en forsikrings- eller en pensionsaftale er således at muliggøre den registreredes fastlæggelse af et retskrav ved skadesanmeldelse og udbetaling af erstatning i hele aftaleperioden og også efter aftaleforholdets ophør, men dog indenfor eventuelle anmeldelses- og forældelsesfrister.

Den centrale betydning af bestemmelsen i § 7, stk. 1, jf. artikel 9, stk. 2, litra f, understreges af, at samtykke som behandlingshjemmel med databeskyttelsesforordningen er blevet mere usikker, hvilket ved flere lejligheder er påpeget af såvel Datatilsynet som Justitsministeriet. Der henvises i den forbindelse til bemærkningerne i Betænkning 1565/2017, s. 168-83, hvoraf fremgår, at forordningen som noget nyt, men samtidigt i upræcist omfang, skærper kravene til et samtykkes frivillighed og dermed skaber usikkerhed om samtykke som behandlingshjemmel. Denne usikkerhed vil efter Forsikring & Pensions opfattelse sandsynligvis også gøre sig gældende i forhold de former for samtykke, som kræves ved videregivelse ifølge lov om finansiel virksomhed og efter sundhedsloven ved udlevering af oplysninger fra sundhedsvæsenet. Dette forhold vil få meget væsentlig betydning for forsikrings- og pensionselskaberne, da samtykke i en lang række situationer efter de to love er eneste vej til indhentning og kontrol af de nødvendige personoplysninger.

Forsikring & Pension skal på den nævnte baggrund foreslå, at det af bemærkningerne til § 7, stk. 1 kommer til at fremgå, at retskravshjemmelen i forhold til forsikrings- og pensionsområdet skal forstås således, at personoplysninger, der er eller kan vise sig at være relevante i forhold til opfyldelse af en forsikrings- eller en pensionsaftale, herunder bedømmelse af aktuelle og potentielle skadebegivenheder, kan behandles med hjemmel i bestemmelsen. Dette naturligvis forudsat, at selskaberne lever op til kravene i anden lovgivning, herunder sundhedslovens krav ved indhentelse af helbredsoplysninger fra sundhedssektoren.

Som yderligere begrundelse for det nævnte forslag henviser Forsikring & Pension til, at det helt grundlæggende i at drive forsikrings- og pensionsvirksomhed, som det er kommet til udtryk i forsikringsaftaleloven (§§ 21-23) og i erstatningsrettens almindelige principper om dokumentation for tab og tabsbegrænsningspligt, er, at forsikringsselskaberne har mulighed for at indhente og kontrollere de nødvendige oplysninger, for at selskaberne kan bedømme rejste erstatningskrav. Kan selskaberne ikke sikkert og på effektiv måde få disse oplysninger og kontrollere deres rigtighed, vil konsekvensen ofte være, at selskabet må nægte at betale erstatning eller evt. reducere erstatningen til skadelidte, hvilket næppe har været meningen med databeskyttelsesreglerne.

2. Forsikrings- og pensionselskabers behandling af personoplysninger til statistiske formål (lovudkastets § 10/forordningens artikel 9, stk. 2, litra j)

§ 10, stk. 1 i lovudkastet indeholder en begrænsning i forhold til forordningens art. 89, stk. 1., som efter Forsikring & Pensions opfattelse ikke er hensigtsmæssig og næppe heller tilsigtet.

Det fremgår således af ordlyden i § 10, stk. 1, at oplysninger som nævnt i databeskyttelsesforordningens art. 9, stk. 1, og artikel 10 må behandles i følgende situationer (vores understregninger):

"... hvis dette alene sker med henblik på at udføre statistiske eller videnskabelige undersøgelser af væsentlig samfundsmæssig betydning, og hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af undersøgelserne".

Art. 89, stk. 1 i forordningen indeholder ikke et krav om, at statiske formål eller undersøgelser skal have væsentlig samfundsmæssig betydning, idet bestemmelsen har følgende ordlyd:

"Behandling til arkivformål i samfundets interesse, til videnskabelige eller historiske forskningsformål eller til statistiske formål skal være underlagt fornødne garantier for registreredes rettigheder og frihedsrettigheder i overensstemmelse med denne forordning".

Desuden er formuleringen *"statistiske formål i overensstemmelse med artikel 89, stk. 1"* anvendt i de øvrige bestemmelser i forordningen, der omfatter behandling til brug for statistik, herunder i art. 9, stk. 2, litra j.

Det er afgørende for forsikrings- og pensionsselskaberne, at formuleringen i lovudkastets § 10, stk. 1, ikke er mere snæver end forordningens art. 89, stk. 1. Det skyldes, at selskaberne i vidt omfang og for at leve op til tilsynsmæssige krav i bl.a. Solvens II-reformen fra EU, der trådte i kraft 1. januar 2016, foretager behandling af personoplysninger til statistiske formål. Statistikkerne ligger til grund for aktuarmæssige beregninger af selskabernes forsikringsrisici og hensættelser til dækning af indtrådte skader mv. og danner i mange tilfælde grundlaget for selskabernes indberetninger til Finanstilsynet.

Økonomiske og administrative omkostninger ved lovforslaget

Forsikring & Pension har noteret sig, at lovudkastet ikke indeholder oplysninger om de økonomiske og administrative konsekvenser af forslaget for det offentlige og for erhvervslivet. Udkastet indeholder derimod nogle bemærkninger om øgede klagemuligheder for borgerne samt "visse negative administrative konsekvenser" for dem.

Forsikring & Pension er opmærksom på, at lovudkastet som altovervejende hovedregel er en videreførelse af gældende ret, samt at eventuelle yderligere økonomiske eller administrative byrder for det offentlige og for erhvervslivet ved databeskyttelsesreformen skyldes databeskyttelsesforordningen og dermed ikke dansk lovgivning.

Forsikring & Pension finder det imidlertid misvisende, at det ikke af lovudkastet klart fremgår, at lovudkastet er en del af en større EU-initieret reform, der utvivlsomt vil medføre meget betydelige både økonomiske og administrative omkostninger for det offentlige og for erhvervslivet såvel i implementeringsfasen som i driftsfasen. Det misvisende understreges af, at der med lovudkastet på væsentlige punkter lægges op til (videreførelse af) supplerende national regulering, og at det i øvrigt af Betænkning 1565/2017 klart fremgår, at forordningen efter Justitsministeriets opfattelse indeholder meget vide rammer for opretholdelse af eksisterende eller introduktion af ny, supplerende national regulering på området.

Afsluttende bemærkninger

Forsikring & Pension skal afslutningsvist beklage, at høringsperioden falder sammen med den generelle sommerferieperiode i Danmark, hvor det er overordentligt vanskeligt for Forsikring & Pension at drøfte det meget omfattende, og samtidigt for forsikrings- og pensionsselskaberne helt centrale høringsmateriale, med medlemmerne. Forsikring & Pension tillader sig på den baggrund at tage forbehold for,

Forsikringsorganisationernes
Fællessekretariat F.M.B.A.

Sagsnr. GES-2017-00224
DokID 343301

at det senere i lovprocessen kan blive nødvendigt at fremkomme med yderligere bemærkninger, som det under andre forhold havde været muligt at medtage i nærværende høringssvar.

Forsikringsorganisationernes
Fællessekretariat F.M.B.A.

Sagsnr. GES-2017-00224
DokID 343301

Med venlig hilsen

Claus Tønnesen